

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu a JUDr. Violy Takáčovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu **MUDr. M, H** proti žalovanému **S, PZ, Š** o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 20. júla 2005 č. 7030-532-GC09/2005, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 23S/38/2006-24 z 21. februára 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 23S/38/2006-24 z 21. februára 2007 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 21. februára 2007 z dôvodu, že týmto rozhodnutím nedošlo k porušeniu práva žalobcu na odpustenie alebo zníženie penále po úhrade nedoplatku poistného na nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení a to podľa § 27 ods. 3 zák. č. 274/1994 Z.z. o sociálnej poisťovni v znení účinnom do 31. decembra 2003.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí. Považoval ich za skutkovo správne a v súlade so zákonom. Konštatoval, že žalovaný správny orgán pri posudzovaní či už výšky penále alebo dôvodov pre ich odpustenie vychádzal zo svojej voľnej úvahy a riadil sa kritériami, ktoré nie sú striktné dané zákonom. V tejto súvislosti uviedol, že súd preto mohol skúmať iba, či dané rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Keďže nezistil takéto prekročenie ako medzí, tak i hľadísk, neprináležalo

mu už sa zaoberať samotnou výškou týchto penále alebo dôvodom pre ich odpustenie. Závažnosť týchto dôvodov je vyslovene vecou voľnej správnej úvahy správneho orgánu. Taktiež sa nemohol zaoberať ani účelnosťou a vhodnosťou takéhoto rozhodnutia. Pokiaľ teda v konaní bolo nesporne preukázané, že žalobca si riadne neplnil odvodovú povinnosť, na základe čoho mu bola určená sankcia v podobe penále, boli takéto rozhodnutia vydané v medziach príslušných ustanovení zákona a rozhodnutie o ich odpustení, resp. znížení vyplývalo z voľnej úvahy žalovaného správneho orgánu. Preskúmané rozhodnutie považoval za skutkovo a právne správne, a preto žalobu ako nedôvodnú podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca žiadajúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie. Vytýkal súdu prvého stupňa, že k posúdeniu zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného nevykonal navrhnuté dokazovanie vypočítaním navrhovaných svedkov, ktorých výpovede a navrhnuté dokazovanie považuje za obzvlášť dôležité pre posúdenie a odpustenie penalizácie z omeškaných odvodov do poisťovne. Zhodne ako v konaní krajského súdu, aj v dôvodoch odvolania opakovane poukázal na finančné okolnosti, ktoré nastali po vykradnutí jeho ambulancie známymi páchatelmi, v dôsledku čoho sa stal insolventný a následkom čoho mu bol schválený odklad platenia odvodov do poisťovne. Nedoplatky postupne podľa finančnej situácie uhradil. Tvrdí preto, že rozhodnutie žalovaného o penalizácii platobným výmerom z 15. októbra 1999 vo výške 41.160,- Sk a platobným výmerom z 11. septembra 2002 vo výške 32.914,- Sk vybočilo z uvedených dôvodov z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Poukázal aj na to, že svoj dlh voči správne mu orgánu vyrovnal do termínu, ku ktorému mali byť celoplošne odpustené penále.

Žalovaný v podanom vyjadrení k odvolaniu žiadal potvrdiť rozsudok krajského súdu. Poukázal na to, že žalobca dňa 2. marca 2000 písomne uznal dlh na poistnom, ktorý sa zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach, ktoré nedodrжал. Odklad odvodov zákon nepripúšťa. V prípade, že poistné nebolo uhradené včas a v správnej výške, povinný mohol požiadať za splnenia podmienok uvedených v § 32 zák. č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni v znení účinnom do 31. decembra 2003 o povolenie splátok dlžných súm, čo žalobca neurobil. Rozhodnutia, ktorými bolo následne žalobcovi predpísané penále boli vydané v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa ust. § 246c O.s.p. v spojení s ust. § 10 ods. 2 zákona preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle ust. § 246c v spojení s §§ 211 a nasl. a dospel k názoru, že odvolanie nie je dôvodné.

Ak povinnosť platiť poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové zabezpečenie, poistné na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze alebo pri chorobe z povolania a povinnosť platiť príspevok na poistenie v nezamestnanosti a príspevok do garančného fondu vznikla pred 1. januárom 2004 a táto povinnosť nebola do 31. decembra 2003 splnená, pri ich

platení a vymáhaní sa po 31. decembri 2003 postupuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 (§ 277 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení).

Podľa § 27 ods. 3 zákona č. 274/1994 Z.z. o sociálnej poisťovni, sociálna poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti osoby uvedenej v § 19 ods. 1 až 3, ktorá je povinná odvádzať poisťné, v odôvodnených prípadoch, odpustiť povinnosť zaplatiť penále podľa odseku 1 alebo znížiť výšku penále na polovicu predpísanej sumy. Sociálna poisťovňa môže odpustiť povinnosť zaplatiť penále alebo znížiť výšku penále, ak osoby uvedené v § 19 ods. 1 až 3 zaplatili dlžné sumy poisťného na nemocenské poistenie a na dôchodkové zabezpečenie najneskôr v deň podania žiadosti.

Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca dňa 2. marca 2000 písomne uznal dlh na poisťnom voči žalovanému, ktorý sa zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach, ktoré nedodrжал. Po úhrade nedoplatku na poisťnom mu bolo predpísané penále. Žiadosťou zo dňa 20. mája 2005 žiadal o odpustenie penále z dôvodu insolventnosti spôsobenej cudzím zavinením. Zo strany žiadateľa tieto skutočnosti neboli zdokladované. Tiež zistil, že nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že svoj dlh voči správne orgánu vyrovnal do termínu, ku ktorému mali byť celoplošne odpustené penále.

Rada Sociálnej poisťovne schválila uznesením z 22. októbra 2004 realizáciu a podmienky mimoriadneho uplatnenia inštitútu odpustenia povinnosti zaplatiť penále alebo zníženia penále podľa § 240 ods. 3 a § 277 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. S odpustila povinnosť zaplatiť penále alebo znížila penále, ak penále, ktoré bolo predmetom žiadosti o odpustenie povinnosti zaplatiť alebo znížiť penále bolo predpísané právoplatným rozhodnutím pobočky S a povinná osoba doručila písomnú žiadosť miestne príslušnej pobočke S najneskôr do 28. februára 2005. Z dokladov administratívneho ako aj súdneho spisu je preukázané, že o odpustenie penále požiadal žalobca po uvedenom termíne, až žiadosťou zo dňa 20. mája 2005.

„Generálny pardon“, t.j. podmienky mimoriadneho uplatnenia inštitútu odpustenia povinnosti zaplatiť penále alebo zníženia penále, na ktoré žalobca v odvolaní poukázal, žalovaný v danom prípade aplikovať nemohol z dôvodu, že žalobca takúto žiadosť nepodal najneskôr do 28. februára 2005. Vzhľadom na to, že o možnosti odpustiť povinnosť zaplatiť penále alebo znížiť výšku penále na polovicu predpísanej sumy podľa § 27 ods. 3 zákona o sociálnej poisťovni treba považovať za správne závery krajského súdu v tom, že mohol skúmať iba to, či dané rozhodnutie nevybočilo z hľadísk a z medzí ustanovených zákonom a neprislúchalo mu zaoberať sa výškou týchto penále alebo dôvodov pre ich odpustenie.

Nepochybil preto krajský súd, keď rozhodol tak, že preskúmané rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom a žalobu zamietol. Vzhľadom na to, že predmetom konania súdu bolo na základe žaloby preskúmať rozhodnutie žalovaného o nevyhovení žiadosti o odpustenie povinnosti zaplatiť penále alebo znížiť výšku penále na polovicu, nemohlo byť predmetom jeho rozhodovania posúdenie zákonnosti rozhodnutí o predpísaní penále za oneskorené zaplatenie dlžnej sumy poisťného, ako sa domáhal žalobca v odôvodnení svojho odvolania.

Nakoľko dôvody uvádzané žalobcom neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd účastníkom nepriznal, nakoľko žalobca nebol v konaní úspešný a odporkyni trovy nevznikli (§ 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 31. januára 2008

**Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Dagmar Falbová